

لزوم اتحاد معلمان با کارگران

(وظیفه فعالین صنفی معلمان چیست؟)

یاسر ریگی

بعد از اعتراضات اسفند ۹۳ حرکت صنفی معلمان وارد مرحله‌ای جدیدی شده است و طیف وسیعی از معلمان را به انجام حرکات صنفی در جهت خواسته‌های صنفی‌شان از حقوق و دستمزد تا شرایط کار کشانده است که در تاریخ اعتراضات صنفی معلمان از دو جهت بی‌سابقه است: اول از نظر تعداد و گستره‌ی معلمان شرکت‌کننده در این اعتراضات و حرکت صنفی و دوم از نظر تعداد افراد فعال که خودشان را به عنوان فعال صنفی چه به صورت مستقل یا در قالب کانون صنفی معلمان در استان‌های مختلف معرفی کردند. با توجه به اینکه این حرکت از جهات بیان شده نوظاست نیاز است که با نگاهی بلند مدت اولین گام‌ها را درست و اصولی بردارد. یک حرکت صنفی با برداشتن گام‌های درست از ابتدا و پیش‌بینی آینده بر اساس تحلیل شرایط موجود می‌تواند به حرکتی تأثیرگذار تبدیل گردد. یک تشکل صنفی با اتخاذ مواضع درست در جهت منافع واقعی افراد در کوتاه‌مدت و بلندمدت به تشکلی پایدار و موثر تبدیل خواهد شد. اتخاذ مواضع درست به خصوص در موقعیت‌های حساس در شرایطی صورت می‌گیرد که فعالین صنفی، پایگاه مادی و طبقاتی صنف خود را به خوبی دریابند و براساس آن به‌ترین تصمیم‌گیری را در جهت منافع افراد انجام دهند. تشکل‌هایی می‌توانند در این راه از مسیر درست منحرف نشوند که هدفی جز پیگیری و به ثمر نشاندن مطالبات برحق افرادی که از سوی صاحبان قدرت و سرمایه مورد ظلم قرار گرفته‌اند را دنبال نکنند.

در شرایط فعلی که کلیه زحمت‌کشان در جامعه از سوی صاحبان قدرت و سرمایه مورد انواع ظلم و ناملایمتی قرار گرفته‌اند لازم است همه‌ی زحمت‌کشان در یک حرکت صنفی سراسری دست هم‌دیگر را بگیرند و به حمایت از یک‌دیگر بپردازند. منافع معلم و دانش آموز و کارگر در شرایطی که همه نیروی کارشان را در ازای دستمزد ناچیز می‌فروشند از یک‌دیگر جدا نیست. هیچ‌کس تافته‌ی جداافتاده نیست و همه در یک چیز مشترکند: همه در حال استثنایند. در این شرایط فعالین و تشکل‌های صنفی‌ای از معلمان که خود را در کنار دیگر محرومان جامعه قرار می‌دهد از درکی عینی و واقعی در جهت منافع افراد برخوردارند. در شرایط فعلی معلمان در حین این‌که با تأکید بر مطالبات برحق‌شان - که در تجمع ۱۰ اسفند و همچنین ۲۷ فروردین بیان نمودند- به محکم نمودن صف‌هایشان می‌پردازند نیاز است که با دیگر محرومان جامعه در بیان مطالباتشان همراه شوند و با پیوند حرکت صنفی معلمان با دیگر حرکات صنفی باعث تأثیرگذاری بیش‌تر این حرکت در آینده و گام نهادن در مسیر درست گردند.

البته همانطور که در مطلب «دستاوردهای ۱۰ اسفند برای معلمان»^۱ نیز بیان گردید «معلمان در اعتراضات اخیر با طرح شعارهایی نظیر «حق تحصیل رایگان برای همه و توقف خصوصی‌سازی مدارس» و «پایان دادن به تبعیض و نابرابری» خود را در کنار بقیه‌ی اقشار محروم جامعه قرار دادند که بیان‌گر رشد و بلوغ در صفوف این قشر از جامعه می‌باشد. شعارهای برابری‌طلبانه که طیف

وسیعی از جامعه را دربرمی‌گیرد نشان‌دهنده‌ی حرکتی رو به جلو است که خودش را به بقیه‌ی جامعه‌ی ایران، از کودک محروم از تحصیل در منطقه‌ی محروم تا کارگر محروم از دستمزد عادلانه پیوند می‌زند. معلمان نشان دادند که نه تنها خواهان حقوق انسانی خودشان نظیر دستمزد عادلانه، مسکن، بیمه‌ی مناسب، شرایط کار انسانی و ... می‌باشند بلکه توانایی آن را دارند که حرکتِ برحقِ صنفی‌شان را به دیگر صفوف محرومان و زحمت‌کشان در جامعه پیوند بزنند. معلمان امروزه با درک درست از شرایط طبقاتی‌شان خود را در کنار دیگر محرومان در جامعه قرار داده‌اند و به این بلوغ رسیده‌اند که چشم دوختن به قدرت‌مندان و صاحبان سرمایه تغییری در معیشت‌شان ایجاد نخواهد نمود. این بیان‌گر بلوغ طبقاتی بخش بزرگی از معلمان است که آنها را به درستی در کنار کسانی قرار داده است که از مبنای مادی یکسانی برخوردارند و در نتیجه در جدال موجود در یک صف و در کنار هم قرار می‌گیرند. قطعاً در صورت ادامه‌ی این موضع‌گیری درست شاهد قدرت روزافزون معلمان در جهت پیگیری مطالبات‌شان در کنار دیگر طبقات محروم خواهیم بود».

در جهت همکاری بیشتر حرکت صنفی معلمان با دیگر حرکت‌های صنفی نیاز است که کارها و حرکاتی عملی- از سوی فعالان صنفی و کانون صنفی معلمان به عنوان مورد اعتمادترین تشکل موجود - انجام شود:

- ۱- حمایت خود را از اعتراضات و حرکات صنفی دیگر خصوصاً کارگران که برای دست‌یابی به مطالبات برحق صنفی‌شان تلاش می‌کنند اعلام کنند و مخالفت خود را با هرگونه استثمار نیروی کار بیان دارند.
- ۲- با فعالین صنفی گروه‌های دیگر ارتباط برقرار کرده و به نزدیکی بیشتر و انجام برنامه‌های مشترک بپردازند.
- ۳- معلمان با دیگر تشکل‌های صنفی بر روی موارد مشترک به تفاهم برسند و در برنامه‌هایی مشترک برای دست‌یابی به آن تلاش کنند. مواردی نظیر «دستمزد بالای خط فقر»، «حق تحصیل رایگان برای همه»، «حق تشکل مستقل صنفی»، «حق برگزاری تجمعات صنفی»، «بیمه کارآمد»، «بهداشت رایگان» و ... که خواسته‌ی مشترک همه‌ی زحمت‌کشان است می‌تواند اصلی برای اتحاد و نزدیکی باشد.

با برداشتن این گام‌های درست و جلوگیری از نفوذ جریان‌ات فرصت طلب و وابسته به قدرت، معلمان با حرکت آغاز شده هر روز بیشتر به کسب آگاهی خواهند پرداخت که در حرکات عملی‌شان نیز نمود عینی خواهد یافت. کسانی که به مخالفت با این خواست در جهت پیوند و اتحاد معلم با کسانی که نیروی کارشان را در ازای دست‌مزد اندک می‌فروشند برمی‌خیزند یا درک درستی از منافع معلم ندارند و یا به دلیل درآمدهای جانبی دیگر در شرایط طبقاتی معلمان قرار ندارند و منافع‌شان در تضاد با عموم معلمان است. معلمان باید آگاه باشند و در شرایط کنونی که اتحاد معلمان در جهت شکل‌گیری است با دنبال نمودن مواضع افراد و گروه‌های مختلف دوست را از غیر دوست تشخیص دهند. همچنین کانون صنفی معلمان به عنوان تنها تشکل مورد قبول اکثریت معلمان باید در این راه پیشگام بوده و رویکرد درست و حق‌طلبانه خود را هم‌جهت با منافع معلمان نشان دهد.

همچنین فعالین کارگری نیز با درک این ضرورت باید گام‌هایی در این جهت بردارند که اولین گام را با حمایت از مطالبات و اعتراضات معلمان در قطعنامه روز جهانی کارگر که از سوی تشکل‌های

کارگری تهیه گردیده است نشان داده‌اند. لازم به ذکر است که معلمان در شرایط کنونی از نظر زیستی و میزان درآمد نزدیک‌ترین قشر به طبقه‌ی کارگر ایران می‌باشند و همچنین لازم است اشاره گردد که وضعیت بد معیشتی معلمان که آن‌ها را مجبور به انجام اضافه کار و اتخاذ مشاغل جانبی می‌گرداند تأثیر مستقیم بر وضعیت آموزش فرزندان طبقه‌ی کارگر خواهد داشت. طبقات بالا با استفاده از انواع امکانات آموزشی خصوصی با کیفیت بالا برای فرزندانشان ضعف سیستم آموزش موجود را جبران می‌کنند و متأسفانه ضعف سیستم آموزشی موجود بیش‌ترین آسیب را به فرزندان طبقات پایین جامعه وارد خواهد نمود. با توجه به اینکه تحصیل رایگان با کیفیت آموزشی برابر با دیگر اقشار جامعه حق همه‌ی فرزندان این مرز و بوم است باید برای پیوند بیش‌تر معلم با کارگر در جهت دستیابی به این هدف مشترک تلاش گردد.

مشخص است آنچه در این‌جا بیان گردید افقی را در کار صنفی قرار می‌دهد و باید در دراز مدت به عنوان راه‌کار به آن نگریسته شود. این مهم جز در دراز مدت و با تکیه بر اصول صنفی درست به دست نخواهد آمد. در شرایطی که جنبش صنفی نوپای معلمان در حال شکل‌گیری است و فضاهای کارگری نیز با مشکلات خاص خود در جهت متشکل شدن مواجه اند دستیابی به این مهم در کوتاه مدت امکان‌پذیر نخواهد بود ولی باید بنیان‌های آن از الان با گام‌هایی استوار به دور از هرگونه حرکت عجولانه ایجاد گردد. برای شروع، شکل‌گیری ارتباط و نوعی تبادل ایده و نظر بین فعالان صنفی می‌تواند مسیر را برای انجام این اتحاد که به گونه‌ای نانوشته بین معلم و کارگر وجود دارد را ایجاد نماید.